

Jak vypadali před 100 lety...

MOPPS

Abychom našli podstatnější rozdíly ve vzhledu mopse, museli bychom se podívat do poněkud vzdálenější minulosti, než je – z jeho pohledu – „pouhých“ sto let. Pes zvláštního anglického jména „pug“ by v zemích německého jazykového vlivu, kam dlouho spadaly i Čechy, byl zván mops, česky mopslík.

Výraz mopsen značí v němčině buď činnost spočívající v kradení či hovorově štipnutí něčeho, nebo v soustředěném úsilí někoho škádlit, zlobit, dráždit. Zcela jistě byl od projevů mopse odvozen výraz mopsing, tedy projevující se „jako mopslík“, či „podobný mopslíku“. Ani Václav Fuchs se s tímto plemenem nedokázal zcela vyrovnat a označil mopslíky za podivné a bizarní psíky bulldogovité velmi záhadného původu, jež prý „jedni přírodopytci mají za psy jihoafrické, krví trpasličích bulldogů zušlechtěné,“ zatímco „ruští kynologové tvrdí, že mopsové vzešli z bulldogovitých psíků švédskonorvézských.“

Mimořádná obliba mopsů ve třetí čtvrtině 19. století zřejmě poněkud zatemnila skutečnou historii a původ mopsů, přičemž svou roli jistě sehrály i obchodní zájmy. Z dobového tisku se dovídáme, že „Obchodníci se psy pěstili a nabízeli za vysoké ceny hned několik druhů, zejména mopslíky ruské, sibiřské, rytířské a královské, kteří však lišili se od sebe hlavně jen velikostí a barvitým odstíněním srsti.“ Brehm zastával o mopsech názor, že jsou pravými psy „starých panen“ a věrným obrazem těch ženštin, pro které název „stará panna“ je potupnou přezdívkou; „jsouť prý také tak plní vrtochů, nezpůsobilní, zhýčkáni a rozmazleni, takže je žádný rozumný člověk nemůže vystát.“ Ve svém Životě zvířat byl však už podstatně zdrženlivější: „Původ a stáří mopslíka jsou neznámé. Nejstarší dokument, podle kterého lze soudit, že se jedná o mopslíka, je kresba Vitore Pixenella (Hilzheimer, Geschichte der Haustiere). Tehda měl mopslík těžké boltece a nekroužkovaný ocas.“

V roce 1907 se v Sasku objevil mops, který byl mimo tehdejší systematiku s odzbrojující samozřejmostí označen jako „krátkosrstý čínský boxer“. Pejsek byl zbarven v kombinaci bílé a žluté, výšky 24 cm a délky 45 cm (bez ocasu, který změřen nebyl). Mělo jít o čínské plemeno „boxů“, které si podle tehdejších informací drželi výhradně čínští boháči jako mazlíčka dam.

Nejstarší evropské obrazy a rytiny znázorňují mopse jako psa více podobného svým předchůdcům, raným formám pozdějšího anglického buldoka a německého boxera, tedy v proporcích lehčí stavby, na vyšších nohách, s delším čumákem, bez hlubokých vrásek mezi očima a na čele, bez laloku kůže na krku i s delším a méně stočeným ocasem, než jaký známe u mopse dnes.

Michal Císařovský

Jak vypadali před 100 lety...

Dole: „Na pražské výstavě psů 1936 nám ukázala pí E. Kinská z Chlumce skupinu u nás již velmi vzácných mopslíků“

Nahoře: Šampionka Tinker Bell, která se narodila v chovatelské stanici M. C. Gibbonové v roce 1923, byla považována za jednoho z nejlepších anglických mopsů své doby

Vlevo nahoře: Černý mops, který patřil anglické královně Viktorii, snímek otiskl The Ladie's Kennel Journal v roce 1895; zajímavá je bílá náprsenka, znak, který byl tehdy u černě zbarvených mopsů běžný

Philip Reinagle, Mopsové (Pugs), rytina z díla The Sportsman's Cabinet, 1803: Rytina matky se štěnětem ještě zachycuje psa vyvážené tělesné stavby s hlavou, která je široká v obličejové partii, jíž dominují široce posazené, velké kulaté oči, nicméně ještě s fyziologicky přiměřenou čenichovou partií. Dojem zápasnického, bojového psa dodávají kupírované ušní boltce, které možná měly vytvářet paralelu k přirozené vzad složeným růžovitým uším anglického buldoka. Ocas ještě nebyl těsně, natož dvakrát zatočený nad bedra.

Fotografie rodiny mopsů z publikace vydané v Berlíně roku 1902

Ve dvacátých letech minulého století patřila k předním chovatelkám mopsů v Británii Mary Micklem z Kentu, chovatelská stanice „Bitchet“

